

א א מיי פ"ד מהל' זוק ממון הלכה ב סמג עשין פט טו"ע ח"מ סמון מ"ח ע"פ ג: **ב** ב א מיי פ"ד מהל' שכנים הלכה יא סמג עשין פט טו"ע ח"מ סמון קנה ע"פ א: **ג** ד מיי פ"ד מהל' זוק ממון הלכה ח סמג עשין פט טו"ע ח"מ ס"י מ"ח ע"פ ג: **ד** ה מיי ש"ס הל' י: **ה** ו ז ח מיי ש"ס הל' יב והל' ח ט סמג ש"ס טו"ע ח"מ ס"י

מוסף רש"י

אלא אם כן יש על גבו גובה ארבע אמות. חלל גובה ארבע אמות מפי המנור עד התקרה, כדי שלא יאחז האור התקרה (ב"ב ב). עד שהיא תחתיו מעובה. אשע"ר"ך בלע"ז ט"ח קרקע, שלשה טפחים. על תבער התקרה מתחומה של עליה, ועל גבי ד' אמות (ט"ז). ובבירה. אף היא כלי חסם ששופטים קדימה על חללה ואין עשין בתוכה היסק גדול כמו שששין בתנור (ט"ז) שאין היסק שנה גדול, טפח. מעובה היא מתחמה (ב"ב ק"ח). ואם הדיק, שולק הבית והדיק את סביבו (ט"ז) אחר שהיו שם כל השיעורין הללו, משלש מה שהדיקו, ואש"פ כן מעבדין עליו השכנים להחמיק ככל השיעורין הללו, שחם דיליק בתחום ואין לו מה ללשם (ב"ב ב). היה גדי כפות לו. לגדיש, ועבד סמוך לו. לגדיש, ונשרף עמו חייב. אגדי ואגדיש, לפי ששין לו דין מיתה בשביל העבד שהיה לו לנכות (גמ' בב). ובב"ב לשי"ל (גמ'). עבד כפות לו וגדי סמוך לו כו' פטור. אגדי ואגדיש, דקס ליה דבריה מניה, שההונג העבד נהג דכתיב נקס ינקס, והאי דנקט גדי משום דמוקמינן בגדי דחד ועבד דחד, דבגדיש ועבד ליכא לאוקמי הכי, דאורחא דמלתא לשדורי אינש עבדיה לשמור גדיש, ואידי דנקט גבי עבד כפות וסמוך, נקט גבי גדי כפות וסמוך, ואש"פ דבגדי אין לומר היה לו לנכות, שהיו אין לו דעת, ואם אינו כפות וסמוך נמי חייב דכאמרינן (לעיל ח). שזו ממתנו (גמ' ב"ב).

וְלִיָּת ליה לר"ש שיעורא. קס"ד הכל לפי היזק הדליקה ישלם אפילו אין ראוי לעבור: **ל** יעמיד אדם תנור בתוך ביתו בכו'. שיכול לעכב עליו בעל העלייה אם הבית של אחד והעלייה של אחר היה מעמידו בעלייה בעל הבית מעכב וצוקנטרס פירש לענין בני העיר שמעכבין עליו וכמו שפירש נחא דהוי דומיא דליקן ממתינין דהתם צפוק לא יחפור (ב"ב דף ט:):

כמו באגנות (שמות כד) קווי"ש בלע"ז: **מתני'** באגנות זים כור. אם יש לו חצי בית כור לכל רוח פטור. ובקולחת שדילגה וכדאוקימנא (ע"פ א) אבל נכפפת צוערת והולכת כל שעה אפילו עד מכה מיל חייב: **הכל לפי הדליקה.** קס"ד ה"ק הכל ישלם כל כמה שהדליק בין רחוק בין קרוב: **גב'** לא יעמיד. בני העיר מעבדין עליו שלא תבער האש בתקרה. מעובה. טיח של סיד על תקרה. ודומה לו צספר עזרא (נחמיה ג) ועזבו (א"ת) ירושלים עד החומה: **וצפירה.** שפחמה מתנור ואין מצעירין בתוכה אש גדול: **לפי גובה.** כשהאש גבוהה וגדולה קופלת למרחוק: **מתני'** אלא גדיש של חטין או גדיש של שעורין. אם חטין חטין אם שעורין שעורין: **היה גדי כפוס** לו כו' חייב. על הגדי דבעלי חיים נמי אתרבו מאלו הקמח (ו) ומשום דקס ליה דבריה מניה ליכא למפטריה דאינו חייב מיתה על העבד דהואיל ואינו כפות היה לו לנכות ופטור עליו ממתיה ומתשלומים. אבל היה עבד כפות לו פטור אפילו על הגדי ועל הגדיש לחייב מיתה על העבד דכתיב נקס ינקס (שמות כ"א) וקס ליה דבריה מניה ואפי' לא התרו צו שאינו נהרג הא קי"ל (כחצות ד' לד): לחייב מיתה שוגגין פטורין. ובגדי לא שני לן בין כפות לשאינו כפות ואידי דנקט צעבד נקט בגדי. ואיכא דאמרי בגדי נמי דוקא נקט סמוך פטור דהיה לו לנכות והכי קאמר היה עבד כפות לו או גדי סמוך לו פטור ואש"פ דפשיט בשילהי פ' שני (כ"ז). שזו כמתנו דאם הניח גחלת עליו ונשרף חייב התם הוא דהניח על גבי שור דלא היה לו לשור לטול אבל הכא היה לו לנכות: **גב'** פטור של חטין. אין לו אש וכו' והוי כמאכל צידים: **צמדליק אם הציפה.** פטור של חטין הוא ואש"פ יהיב טעם משום דדרך בני אדם להניח כלים צמדים אבל גדיש לא: **צדיד.** צדידש ולשמעינן אש"פ שאין דרך להטמין צו חייב הואיל והדליק לתוך של חטין וכו' צירה: **צמרסי פליגי** פליגי צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

באגני דארעא מקרו: **מתני'** המדליק בתוך שלו עד כמה תעבור הדליקה רבי אלעזר בן עזריה אומר רואין אותו כאילו הוא באמצע בית כור ר"א אומר מ"ז אמות כדרך רה"ר רבי עקיבא אומר חמשים אמה ר"ש אומר ישלם ישלם המבעיר את הבערה הכל לפי הדליקה: **גב'** ולית ליה לר"ש שיעורא בדליקה והתנן (ב"ב לא) יעמיד אדם תנור בתוך הבית אלא אם כן יש על גבו גובה ד' אמות היה מעמידו בעלייה עד שיהא תחתיו מעובה שלשה טפחים ובבירה טפח ואם הזיק משלם מה שהזיק ר' שמעון אומר לא נאמרו שיעורין הללו אלא שאם הזיק פטור משלם אומר רב נחמן אומר רבה בר אבון הכל לפי גובה הדליקה אומר רב יוסף אומר רב יהודה אומר שמואל הלכה כר' שמעון וכן אומר רב נחמן אומר שמואל הלכה כר"ש: **מתני'** המדליק את הגדיש והיו בו כלים ודלקו ר"י אומר משלם מה שבתוכו ור"א אינו משלם אלא גדיש של חטין או של שעורין (ג) היה גדי כפות לו ועבד סמוך לו ונשרף עמו חייב עבד כפות לו וגדי סמוך לו ונשרף עמו פטור (ד) ומודים חכמים לר"י במדליק את הבירה שהוא משלם כל מה שבתוכה שכן דרך בני אדם להניח בבתים: **גב'** אומר רב כהנא מחלוקת במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו ר"י מחייב אנוני טמון באש ורבנן פטרי אבל במדליק בתוך של חבירו דברי הכל משלם כל מה שבתוכו א"ל רבא אי הכי ארתני סיפא מודים חכמים לר"י במדליק את הבירה שמשלם כל מה שבתוכה שכן דרך בני אדם להניח בבתים לפלוג וליתני ברידה בדר"א במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו אבל מדליק בתוך של חבירו דברי הכל משלם כל מה שהיה בתוכו אלא אומר רבא בתרתי פליגי פליגי במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו דר"י מחייב אטמון באש ורבנן סברי לא מחייב ופליגי נמי במדליק בשל חבירו דר"י סבר משלם כל מה שבתוכו ואפילו ארנקי ורבנן סברי וכלים שדרבן להטמין בגדיש כגון מוריגין וכלי בקר הוא דמשלם כלים שאין דרכן להטמין בגדיש והיו בו כלים ודלקו ר"י אומר משלם כל מה שהיה בתוכו והחכמים אומרים של חטין או גדיש של שעורין ורואין מקום כלים כמותו

א) צ"מ ק"ח: צ"ב כ; ב) פ"י ר"ש דמתני' רש"ל; ג) לעיל כ: מג; ד) נ"ע; חמ"ו; צ"ב כ: ד"ה ומודה; ט) לעיל ה: ס"ג; ו) שמות כ"ג; ז) הוא פ"י רש"י לעיל כ"ב; ח) נ"ל אחר ד"ה צמדליק; ט) רש"ל;

תורה אור השלם

1. כי תבא אש ומצאה קציה ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם המבעיר את הקמה: שמות כב

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה מוריגין וכו' ימידות. ג"כ ובע"ז דף כד ע"כ איכא דנקראים עמ"ס פן נגימות ע"ש:

לעני רש"י

קווי"ש נקודים ש. שקתוח. אגני.

רבינו חננאל

נגני דארעא מקרו, פ"י מקום אשורין מלשון שרף אגן הסהר, וישם באגנות. אומר רב נחמן אומר רבה בר אבון הכל לפי גובהה של דליקה. פ"ח צב"ל למעלה מגובה של דליקה צריך ארבע אמות. אומר רב יהודה אומר שמואל הלכה כרבי שמעון. ורבינו חננאל ד"ל כתב בשמעתין ובפרק הבית והעליה נזאין הדברים כי הא דר' שמעון שיטה היא, משום דאמרינן התם אומר (רבא) [אביין] רשב"ג ר' יהודה ר' שמעון כוליהו סבירא להו כל שנתנו לו חכמים רשות אם הדיק פטור מלשלם. ר' שמעון דתנן א"מ הדיק פטור מלשלם. היה גדי כפות ועבד סמוך לו נשרף עמו חייב בגדי ופטור על העבד, שהיה לו לעבד, כיון שראה האש היה לו לברוח, לא ברח הוא גרם לעצמו. ואוקמה רבה למתניתין בתרתי פליגי במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך שלחבירו דר' יהודה מחייב אטמון ורבנן פטרי. ופליגי נמי מדליק בתוך של חבירו, ר' יהודה מחייב כל מה שהיה בתוכו ואפילו ארנקי, ורבנן אמרי כלים שדרבן להטמין בגדיש כגון מוריגין וכלי בקר הוא דמשלם. כלים שאין דרכן להטמין בגדיש לא משלם.

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**

אלא צמדליק פטור שנו כו'. ופטרי רבנן אפילו כלים שדרבן להטמין צדידש דהא גזירת הכתוב הוא דטמון צאש פטור ור' יהודה מחייב אטמון וכלים ל"ש אותן שאין דרכן להטמין ול"ש אותן שדרבן להטמין: **ח** צירה. מגדל גדול: **מוציאין.** קרשים (ט) נקודים ובהן (ב) ימידות וששין בהן את התצואה: **ד**